

**IZVEŠTAJ O IZVRŠENOM SELEKTIVNOM RIBOLOVU
PO DOZVOLI BROJ 130-501-449/2016-04 OD 21.03.2016. GODINE
U OKVIRU RIBARSKOG PODRUČJA „PALIĆ – KIREŠ – LUDAŠ“**

PALIĆ, 2016 JUL

Na osnovu člana 31. stav 4. Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS“, br. 128/2014) propisano je da korisnik ribarskog područja koji sprovodi selektivni ribolov, dužan je da podnese izveštaj Ministarstvu, a za ribarsko područje na teritoriji pokrajine i nadležnom pokrajinskom organu o količini i vrsti ribe, vremenu obavljanja ribolova, mestu i načinu ribolova, odnosno korišćenju pribora i sredstava za obavljeni ribolov.

U skladu sa Dozvolom/Rešenjem za selektivni ribolov radi sprečavanja razvoja alohtonih vrsta riba (broj: 130-501-449/2016-04 od 21.03.2016. godine) izdatom od strane Pokrajinskog sekretarijata za urbanizam, graditeljstvo i zaštitu životne sredine, na području jezera Palić – u IV sektoru – u okviru Parka prirode „Palić“ (Odluka o proglašenju zaštićenog područja Park prirode „Palić“ – Sl. list Grada Subotice br. 15/13 i 17/13 – ispr.) i Ribarskog područja „Palić – Kireš – Ludaš“ (Odluka o proglašenju ribolovnog područja „Palić – Kireš – Ludaš“, Sednica UO od 16.03.2009.), na osnovu člana 31. stava 3. i 6. Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS“, br. 128/2014), sprovedene su aktivnosti na selektivnom izlovu ribe.

Selektivni ribolov se obavljalo u ribolovnoj vodi jezera Palić (IV sektor) u periodu od 19.03.2016. do 10.04.2016. godine. U selektivnom ribolovu su bili angažovani profesionalni ribari iz Nemačke - Dr. Götz Kuhn, inženjer i ekonomista ribarstva, Hannes Kuhn, ribar, inženjer ribarstva, Lars Kuhn, inženjer ribarstva, Jonas Hartmann, volonter -, zaposleni Javnog preduzeća „Palić-Ludaš“ i „Park Palić“ DOO-a kao pomoćna radna snaga.

Tokom selektivnog izlova su korišćene razne metode/alati:

1. Male vrške

Tri noći je vršen ribolov pomoću 11 malih vrški. Vrške su postavljene na adekvatnim prosecima u trsci, kao i pored nasipa između III i IV sektora. Malim vrškama ulovljeno je ukupno **105 kg srebrnog karasa**.

2. Koća (povlačna ribarska mreža)

Upotreba kratke povlačne mreže dužine 60 m trebalo je da pokaže, da li je načelno moguć ulov pomoću povlačne mreže. Izvršeno je 3 povlačenja na različitim mestima istočne obale jezera; ulov je ostao bez uspeha. Mreža se zakačila za veliko kamenje u bloku koje se nalazi u jezeru i na većoj udaljenosti od obale. Na zapadnoj obali izvršeno je jedno povlačenje uz praćenje bivšeg profesionalnog ribara koji je i sam pre 10 godina aktivno ribario pomoću povlačne mreže na Palićkom jezeru. Ulov je takođe bio bezuspešan. Na celom jezeru ne postoji adekvatno mesto za povlačenje, što je preduslov za klasičan ulov ribe pomoću povlačne mreže. Profesionalni ribar nas je pratio kod veoma uspešnog lova pomoću velike vrske (trapule) i elektroribolova i odvraćao nas je od ribolova pomoću koće (povlačne mreže). Uspeh ulova bio je međutim neizvestan, a neophodno je bilo angažovanje 10-15 ljudi i jednog traktora, da bi se povlačna mreža povukla kroz mulj. Zato se preporučuje da se ne koristi povlačna mreža (koća).

3. Mreže stajačice

Da bi se dale precizne izjave o fondu ribe, korišćen je širok spektar promera očica, i to 20 mm, 30 mm, 40 mm, 50 mm, 60 mm, 80 mm, 100 mm i 135 mm.

Dnevni ulov pomoću mreža stajačica

Širina očica / dužina mreže	Datum izlova	Srebrni karaš (kg)	Smuđ (kom)	Grgeč (kom)
20 mm/ 50 m	27.03.2016.	0,2	-	-
30 mm/ 500 m	23.03.2016.	230	95	10
30 mm/ 100 m	04.04.2016.	15	5	-
40 mm/ 260 m	23.03.2016.	40	9	2
50 mm/ 500 m	23.03.2016.	12	8	-
60 mm/ 250 m	23.03.2016.	-	8	-
30 mm/ 500 m	24.03.2016.	180	60	5
40 mm/ 260 m	24.03.2016.	40	9	-
80 mm/ 300 m	04.04.2016.	-	-	-
100 mm/ 300 m	04.04.2016.	-	-	-
135 mm/300 m	04.04.2016.	-	-	-
		Ukupno	517 kg	194
				17

Rezultat potvrđuje opažanje kolega iz Srbije da je očica promera 30 mm trenutno najadekvatnija za intenzivan izlov pomoću mreža stajačica, a da mašice promera od 50 mm nisu svrsishodne. Pritom su monofilne mreže sa tankim koncem koje se na Bodenskom jezeru koriste za hvatanje grgeča znatno efektnije nego stabilne multi-mono-mreže.

Pomoću stajačica sa uskim očicama uspešno se može loviti fond babuške. Imajući međutim u vidu malu veličinu riba i masovne količine babuški nije realno da se stotine hiljada malih riba izvlači iz mreže (17 t izlovljene babuške znači oko 300.000 komada). To se pokazalo i po (razumljivo) brzom padu motivacije pomagača iz JP Palić-Ludaš kod ovog filigranskog posla.

Pored toga, otprilike četvrtina smuđeva ulovljenih pomoću stajačice bilo je mrtvo ili nesposobno za preživljavanje, čime se dodatno dovodi u pitanje upotreba mreža sa uskom očicom. Sa većim razređivanjem fonda babuški i usled toga poboljšanim rastom ribe, u nekom kasnjem trenutku ponovo treba razmotriti upotrebu mreža stajačica sa očicama većeg promera. Imajući u vidu znatno uspešniji ribolov pomoću velikih vrši (trapula) i elektroribolova, posle kratkog vremena obustavljen je ribolov pomoću stajačice. Pomoću mreža stajačica ukupno je **ulovljeno 517 kg babuške**.

4. Velike vrške (trapule)

Veoma uspešan bio je izlov pomoću tri donete velike vrške (trapule). Trapule su velike vrške koje se postavljaju pravougaono u odnosu na obalu i zatežu pomoću pet sidara. Dve od tri upotrebljene traupule imaju usmeravačko krilo dužine 50m, jedna dužine 30m koje su kao i krilo za prihvati i ulaz u vršu visoki dva metra. Tako trapule sežu do površine vode. Pomoću usmeravačkih krila ribe koje se kreću duž obale se usmerezavaju u veliku vršu. Kada ribe prođu kroz prihvatzno krilo, kosinu u usko grlo vrške, nađu se u zadnjoj kući (Steert), odakle mogu da se izvade pomoću zadnjeg dela za ispust. Trapule u odnosu na stajačice imaju prednost u tome što ribe pri ulovu ostaju nepovređene, te autohtone vrste kao što su smuđ ili grgeč, netaknute mogu da se vrate u vodu.

Kod akcije izlova se pokazalo da babuške dobro prihvataju velike vrške, te da pomoću njih mogu da se ulove velike količine ove ribe.

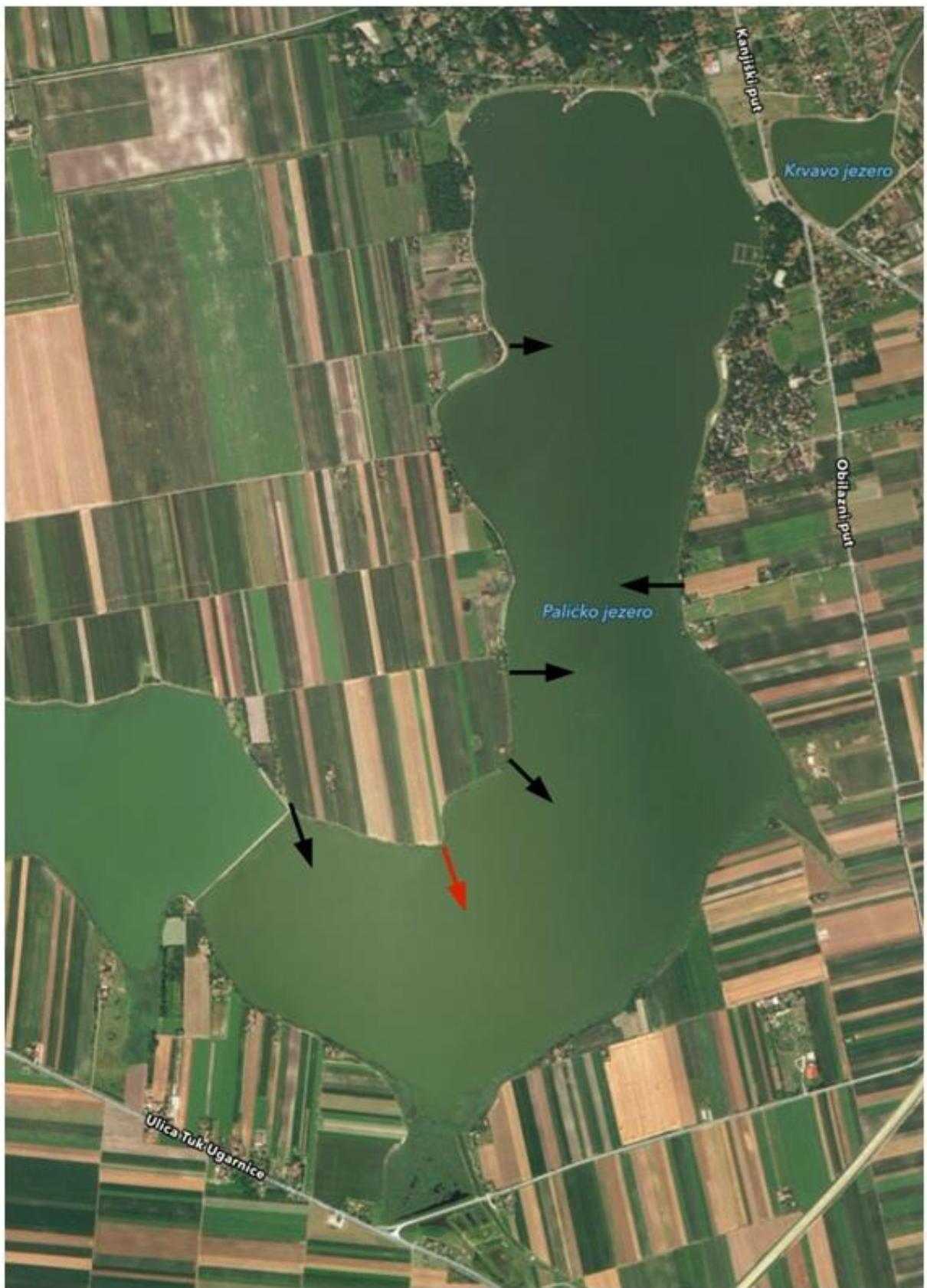
Trapule se zbog relativno velikog posla oko postavljanja i zatezanja obično postavljaju samo na duže periode. Za postavljanje sprava za veliki izlov, vađenje i održavanje dovoljno je dve osobe.

Tri trapule su se u vodi nalazile neprekidno 17 dana. Pritom je izlov vršen na 6 različitih mesta (vidi prilog slika 6c). Jedno od njih se pritom pokazalo kao izuzetno dobro. Nema sumnje, da je postavljeno više trapula, moglo je da se ulovi znatno više babuški.

Sigurno ima još povoljnijih mesta za izlov. Nije bilo dovoljno vremena da se to testira.

Pomoću velikih vrši (trapula) izlovljeno je **ukupno 6.210 kg babuške**.

Mesta postavljenih vrški

Dnevni izlov babuški pomoću tri velike vrške (trapule) u kg

	babuška u kg	smuđ u kd.
23.03.16	465	86
24.03.16	470	86
25.03.16	415	77
26.03.16	310	61
27.03.16	270	85
28.03.16	420	160
29.03.16	240	151
30.03.16	310	213
31.03.16	220	124
01.04.16	270	233
02.04.16	400	409
03.04.16	440	171
04.04.16	275	137
05.04.16	425	131
06.04.16	480	155
07.04.16	490	164
08.04.16	530	165
ukupno	6.430 kg	2.608

5. Elektroribolov u naučno-istraživačke svrhe

Elektroribolov je bio najuspešnija metoda za smanjenje fonda babuške na Palićkom jezeru. Kod ove tehnike ribe se samo dovode u stanje reverzibilne elektronarkoze, tako da su ciljano mogle da se izvade babuške. Druge ribe nakon otvaranja strujnog kola nepovređeno plivaju dalje. Riblov je vršen pomoću uređaja jednosmerne struje 8 KW sa dve anode firme EFKO, Lojtkirh. Dobra provodljivost vode dovela je do toga da konstantno podešavanje od 300 V bude dovoljno za uspešan ribolov. Kod podešavanja od 600 V agregat je bio preopterećen. Tim za izlov sastojao se od četiri osobe, vozača čamca, dva upravljača anodama i još jedne osobe koja je držala veliku mrežu na kratkoj dršci iznad ivice čamca, da bi prihvatala ribe od upravljača anodama. Prednost se krila u tome što su dva ribara mogla brzo da predaju veliku količinu babuške koja se javljala, da su samo na kratko morali da prekidaju strujno kolo i da je velika težina riba u dugim mrežama brzo i uz poštenu leđu uspela da se preda pomagačima. Izražen pojas trske na preko 70% površine obale Palićkog jezera koji služi kao mresište i zaklon babuškama, kao i brojni proseci u okviru pojasa trske izuzetno su podesni za elektroribolov. Dubina vode je u toku aktivnosti bila pretežno ravnomerna (05.04. 101,96). Elektroribolov je na mnogim mestima mogao da se izvrši samo sa do pola podešenim spoljnjim motorom i uz brojno dodirivanje tla, ali se ipak dospelo do svih važnih površina za izlov. Ako je moguće kod daljih elektroribolova bi vodostaj jezera trebalo da bude viši za 15cm. Elektroribolov je vršen na Paliću 12 dana; pritom je izlovljeno **ukupno 9.715 kg babuške.**

Dnevni ulov babuške pomoću elektroribolova u kg

24.03.16	305
25.03.16	710
26.03.16	300
28.03.16	600
29.03.16	820
30.03.16	930
31.03.16	1250
01.04.16	910
02.04.16	700
04.04.16	1310
05.04.16	950
07.04.16	930
Ukupno	9.715 kg

Procena sastava ribljeg fonda u IV sektoru jezera Palić na osnovu rezultata izlova

Vrsta ribe	Udeo u ukupnoj biomasi u sektoru IV	Alohtona vrsta	Zaštićena vrsta
Srebrni karaš – <i>Carassius gibelio</i>	91,58%	+	
Smuđ – <i>Sander lucioperca</i>	5,6 %		+
Šaran – <i>Cyprinus carpio</i>	1,70%		
Sunčanica – <i>Lepomis gibbosus</i>	0,90%	+	
Grgeč – <i>Perca fluviatilis</i>	0,18%		
Amurski čebačok – <i>Pseudorasbora parva</i>	0,04%	+	
Uklija – <i>Alburnus alburnus</i>	7 komada		
Američki patuljasti somić – <i>Ameiurus melas</i>	6 komada	+	
Krupatica – <i>Blicca bjoerkna</i>	2 komada		
Crvenperka – <i>Scardinius erythrophthalmus</i>	3 komada		
Bodorka – <i>Rutilus rutilus</i>	1 komada		
Deverika – <i>Aramis brama</i>	1 komada		
Kesega – <i>Ballerus ballerus</i>	1 komada		+
Ukupno izlova babuška 16.767 kg Ukupno izlova šaran 8 komada ukupno 38 kg (sa uočenim šaranima oko 100kg) Ukupno izlova sunčanica procenjeno oko 50 kg			